

Ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2007/08:137 Ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare.

Lagen (2004:1167) om vägtransportledare tillämpas på vägtransporter som sker med stöd av undantag i enskilda fall från föreskrivna bestämmelser om fordon och fordonstågs längd, bredd och vikt, och som enligt särskilda villkor ska utföras med eskort. I propositionen föreslår regeringen att lagen (2004:1167) om vägtransportledare ska tillämpas även på vägtransporter som enligt föreskrifter ska utföras med eskort.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2008.

Inga motioner har väckts i ärendet, och utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Lagförslaget	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagförslaget

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:137.

Stockholm den 6 maj 2008

På trafikutskottets vägnar

Ibrahim Baylan

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ibrahim Baylan (s), Jan-Evert Rådhström (m), Ulla Löfgren (m), Sven Bergström (c), Hans Stenberg (s), Nina Larsson (fp), Lisbeth Grönfeldt Bergman (m), Annelie Enochson (kd), Eliza Roszkowska Öberg (m), Peter Pedersen (v), Pia Nilsson (s), Sten Bergheden (m), Lars Mejern Larsson (s), Désirée Liljevall (s), Eva-Lena Jansson (s) och Lars Gustafsson (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Vägverket har i en skrivelse den 27 juni 2007 till Näringsdepartementet begärt att regeringen ska besluta om vissa ändringar i trafikförordningen (1998:1276) som avser ansökningar om att föra fordon trots att tillåtna vikter och mått överskrids. Vägverket har även föreslagit en ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare. I regeringens proposition 2007/08:137 Ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare behandlas den föreslagna lagändringen.

Vägverkets förslag har remissbehandlats.

Lagrådet har inte behandlat lagförslaget. Regeringen anser att de föreslagna ändringarna är av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådet inte behöver höras.

Inga motionsyrkanden har väckts med anledning av regeringens proposition.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut framgår av bilaga 1. Regeringens förslag till lagtext finns i bilaga 2.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Lagen (2004:1167) om vägtransportledare tillämpas på vägtransporter som sker med stöd av undantag i enskilda fall från föreskrivna bestämmelser om fordons och fordonstågs längd, bredd och vikt, och som enligt särskilda villkor ska utföras med eskort. I propositionen föreslår regeringen att lagen (2004:1167) om vägtransportledare ska tillämpas även på vägtransporter som enligt föreskrifter ska utföras med eskort. Regeringen föreslår att lagändringen ska träda i kraft den 1 juli 2008.

Utskottets överväganden

Lagförslaget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare.

Den nuvarande regleringen

I 4 kap. 12 och 13 §§ *trafikförordningen* (1998:1276) finns bestämmelser om vilka värden som inte får överskridas vid färd på väg som tillhör bärighetsklass 1 (BK 1), bärighetsklass 2 (BK 2) eller bärighetsklass 3 (BK 3). I 4 kap. 15 § finns bestämmelser om fordons bredd och i 4 kap. 17 och 17 a §§ bestämmelser om fordons längd. Vägverket får dock föreskriva att fordon eller fordonståg får föras trots att dessa värden överskrids. Sådana föreskrifter ska vara förenade med sådana villkor för förandet och fordonets konstruktion och utrustning att trafiksäkerheten inte äventyras. Föreskrifter som meddelas med stöd av 4 kap. 12 och 13 §§ får begränsas till en viss väg eller ett visst vägnät. Förutom den möjlighet som finns att meddela föreskrifter som avviker från 4 kap. 12, 13, 15, 17 eller 17 a § är det möjligt att i enskilda fall medge undantag från dessa bestämmelser (se 13 kap. 3 §). Om undantaget rör en kommun prövas frågan av kommunen. Om mer än en kommun är berörd prövas i stället frågan av den statliga väghållningsmyndigheten i den region där transporten påbörjas, dvs. av Vägverkets regioner.

Lagen (2004:1167) om vägtransportledare innehåller bestämmelser om förordnande som vägtransportledare och om rätt för en vägtransportledare att ge anvisningar för trafiken i samband med långa, breda och tunga vägtransporter som enligt särskilda villkor ska utföras med eskort. Med långa, breda och tunga vägtransporter avses i lagen transporter som sker med stöd av undantag i enskilda fall från sådana föreskrifter om fordons och fordonstågs längd, bredd eller vikt som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer. Lagen tar alltså sikte på transporter som sker med stöd av dispenser och kan inte tillämpas om det i föreskrifter enligt 4 kap. 12, 13, 15 eller 17 b § trafikförordningen anges som villkor att en transport ska utföras med eskort.

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att lagen (2004:1167) om vägtransportledare ska tillämpas även på vägtransporter som enligt föreskrifter ska utföras med eskort. Som framgått ovan tillämpas lagen (2004:1167) om vägtransportledare på vägtransporter som sker med stöd av undantag i enskilda fall från föreskrivna bestämmelser om fordons och fordonstågs längd, bredd och vikt, och som enligt särskilda villkor ska utföras med eskort.

Enligt regeringens bedömning bör möjligheten att meddela föreskrifter om att fordon eller fordonståg får föras, trots att föreskrivna värden i fråga om fordons och fordonstågs längd, bredd och vikt överskrids, utnyttjas i större omfattning än vad som görs i dag.

För de företag som utför långa, breda och tunga transporter vore det, enligt regeringen, enklast om det i så stor utsträckning som möjligt angavs direkt i föreskrifter när, var och hur sådana transporter får utföras, och om dispens endast behövde sökas i fråga om transporter som på något sätt avviker från "det normala". Möjligheten att meddela sådana föreskrifter bör därför utnyttjas i större omfattning än vad som görs i dag. För att möjliggöra detta föreslår regeringen att lagen om vägtransportledare ändras, så att den inte enbart omfattar transporter som sker med stöd av dispenser, utan även sådana som enligt föreskrifter ska utföras med eskort. Regeringen understryker emellertid att krav på eskort endast bör föreskrivas i den mån riskerna eller olägenheterna med en lång, bred eller tung transport inte kan minimeras på något annat sätt. Enligt regeringen är avsikten med förslaget således inte att utöka kravet på anlitande av eskort.

Den föreslagna lagändringen syftar således till att förenkla den administrativa processen vid de företag som utför långa, breda och tunga transporter. Samtidigt innebär förslaget en arbetsbesparing för de beslutande myndigheterna. Av regeringens proposition framgår att Vägverkets regioner årligen hanterar ca 20 000 ansökningar om undantag från trafikförordningens bestämmelser om fordons mått och vikt. Många ansökningar avser upprepade färder under längre tidsperioder. Nästan alla ansökningar bifalls.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning om att det ska vara enkelt att starta och driva företag i Sverige. De regler som finns inom trafikområdet ska vara ändamålsenliga samt enkla att förstå och tillämpa. På grundval av detta förhållande anser utskottet att det är väsentligt att granska, förenkla och om möjligt avskaffa regler inom transportområdet som skapar onödig administration för såväl företag som myndigheter. Regeringens förslag till ändring av lagen (2004:1167) om vägtransportledare kommer, enligt utskottets bedömning, att leda till att onödig administration avskaffas för såväl

företag som Vägverket. Förslaget ligger därmed väl i linje med regeringens ambition att minska företagens administrativa kostnader till följd av statlig reglering med minst 25 % till hösten 2010.

Vägverket hanterar årligen ca 20 000 dispensansökningar om fordonets mått och vikt enligt trafikförordningens bestämmelser. Nästan alla ansökningar bifalls varför tillämpningen av gällande regelverk inte kan karaktäriseras som en undantagsprövning. Vägverket har uppgivit att verkets dispenshandläggare använde 35 000 timmar under 2005 för prövningar av sådana undantag enligt trafikförordningen. Om det i stället, i större utsträckning än vad som sker i dag, angavs direkt i föreskrifter när och var transporter får ske samt hur långa, breda och tunga dessa transporter får vara skulle de administrativa resurserna som frigörs vid Vägverket kunna användas till mer ändamålsenliga uppgifter än att rutinmässigt bevilja 20 000 dispensansökningar varje år. Utskottet välkomnar således förslaget som en regelförenkling som minskar administrationskostnaderna för såväl de berörda företagen inom transportsektorn som för ansvariga väghållningsmyndigheter.

En aspekt som bör beaktas i sammanhanget är frågan om överlastade fordon. Utskottet har i sitt betänkande 2007/08:TU6, som nyligen har beslutats av riksdagen, behandlat frågan om bl.a. överlastade fordon. I betänkandet konstaterade utskottet att det är av stor samhällsekonomisk vikt att landets vägkapital inte bryts ned i förtid till följd av överlastade fordon. Utskottet underströk att det är viktigt att komma till rätta med problemet med överlastade fordon på grundval av bl.a. de kostnader för vägslitage och trafiksäkerhetsrisker som överlastade fordon föranleder. Mot denna bakgrund välkomnade utskottet de åtgärder som vidtas eller bereds av regeringen, Vägverket och branschen. Med hänsyn till det ovan sagda utgår utskottet från att den reglering som omfattar breda, långa och tunga fordon inte heller fortsättningsvis leder till nackdelar för trafiksäkerheten eller ökade problem med överlastade fordon.

Mot denna bakgrund välkomnar utskottet regeringens förslag och förutsätter att den nu behandlade lagändringen, som utgör en del av regleringen av långa, tunga och breda vägtransporter, leder till minskade administrativa kostnader för såväl företag som utför sådana transporter som för ansvariga väghållningsmyndigheter. Utskottet föreslår därför att riksdagen antar regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:137 Ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen
(2004:1167) om vägtransportledare

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen om (2004:1167) om vägtransportledare

dels att 2 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 2 § ska utgå,

dels att 1 och 4 §§ samt rubriken närmast före 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Allmän bestämmelse

Allmänna bestämmelser

Denna lag innehåller bestämmelser om förordnande som vägtransportledare och om rätt för en vägtransportledare att ge anvisningar för trafiken *i samband med långa, breda och tunga vägtransporter som enligt särskilda villkor skall utföras med eskort.*

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om förordnande som vägtransportledare och om rätt för en vägtransportledare att ge anvisningar för trafiken.

2 §

Denna lag tillämpas i fråga om vägtransporter som ska utföras med eskort enligt

1. föreskrifter som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer, eller

2. beslut i enskilda fall om att fordon eller fordonståg får föras trots sådana föreskrifter om fordons och fordonstågs längd, bredd eller vikt som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 lagen med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer.

4 §

En vägtransportledare har rätt att ge anvisningar för trafiken på väg i samband med *långa, breda och tunga* vägtransporter som *enligt särskilda villkor skall* utföras med eskort.

En vägtransportledare har rätt att ge anvisningar för trafiken på väg i samband med vägtransporter som *ska* utföras med eskort.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.